

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobce: S. S.
st. příslušnost:
bytem:

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky**
se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 7. 2020, č. j. OAM-196/ZA-ZA11-ZA05-2020

takto:

- I. Žaloba *se zamítá*.
- II. Žalobce *nemá právo* na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému *se nepřiznává* náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Žalobce ve vlasti údajně hledala policie. V té době již pobýval v zahraničí. Domnívá se, že to souviselo s demonstrací, které se účastnil několik měsíců předtím. Obává se, že by mohl skončit ve vězení na základě vykonstruovaného obvinění. Žalovaný tyto obavy nepovažoval za odůvodněné. Krajský soud musel ve světle žalobních námitek posoudit,

zda žalovaný správně vyhodnotil, že žalobce nesplňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany.

II. Rozhodnutí žalovaného a související skutkové okolnosti

2. Žalobce z vlasti vycestoval začátkem srpna 2019 na základě českého pracovního víza. O mezinárodní ochranu požádal v Německu v říjnu téhož roku. Na základě nařízení 604/2013/EU měla příslušnost k posouzení jeho žádosti Česká republika. V února 2020 žalobce převzala.
3. Žalobce podle svých slov požádal o mezinárodní ochranu poté, co mu volala jeho matka a sdělila mu, že jej doma hledala policie. Policisté údajně věděli, že odcestoval do ČR. Žalobce uvedl, že vlastně neví, proč jej policie hledala. Domnívá se ale, že tato návštěva souvisela s demonstrací, které se účastnil v lednu roku 2019. Tehdy jej policie předvolala k výsledku. Ve vlasti žalobce pracoval pro společnost *PašaHolding*, kterou vlastní manželka prezidenta. Demonstrace byla proti vládě a porušování lidských práv. Policie tam zaevidovala všechny účastníky. Celkem šlo asi o 10.000 lidí. Poté je předvolávala k podání vysvětlení. Kromě tohoto jednoho předvolání měl žalobce s policií problémy, pouze během práce na tržnici. Chtěli po něm úplatky. Jakmile odmítl, zakázali mu tam pracovat. Žalobce se obává, že by jej po návratu do vlasti neoprávněně obvinili z držení narkotik nebo zbraní. Je to podle něj běžná praxe.
4. Rozhodnutím ze dne 10. 7. 2020, č. j. OAM-196/ZA-ZA11-ZA05-2020 („rozhodnutí žalovaného“), žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu („zákon o azylu“).
5. Jako podklady pro vydání rozhodnutí žalovaný využil zprávu Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) – Údaje o zemi, Ázerbájdžán 2019; informaci OAMP o bezpečnostní a politické situaci v Ázerbájdžánu ze dne 25. 5. 2020 a informaci MZV ČR ze dne 23. 7. 2019 týkající se návratu neúspěšných žadatelů do vlasti („informace MZV“).
6. Žalovaný dospěl k závěru, že žalobci v zemi původu nehrozí pronásledování. Nikdy nebyl členem žádné politické strany nebo organizace a uvedl, že nemá žádné politické přesvědčení. Vlast opustil legálně a bez problémů. Jediný problém, který ve vlasti měl, bylo předvolání na policii poté, co se účastnil demonstrace. Proč jej policie hledala, neví. Nelze proto dovodit jeho reálné ohrožení. Jeho obava z vykonstruovaného obvinění je pouze hypotetická. Žádné jiné problémy související s některým z důvodů podle § 12 písm. b) zákona o azylu žalobce neuvedl. To, že je v Ázerbájdžánu nedemokratický režim, není důvodem pro udělení azylu.
7. U žalobce žalovaný neshledal ani žádný důvod hodný zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu. K neudělení doplňkové ochrany žalovaný nejprve uvedl, že ázerbájdžánské zákony neumožňují uložit trest smrti. Z výpovědi žalobce také neplyne, že by mu mělo hrozit mučení nebo jiné špatné zacházení. Ve vlasti žalobce nikdy nebyl terčem adresného zájmu státních orgánů. Vycestoval z ekonomických důvodů. Žalovaný zopakoval odůvodnění, které uvedl již ve vztahu k neudělení azylu. Podle informace MZV ČR nic nenasvědčuje ani tomu, že by žalobce mohli v případě návrtu postihnout za podání azylové žádosti v zahraničí. Žalobce neohrožuje ani ozbrojený konflikt. Jisté napětí sice panuje na sporném území Náhorního

Karabachu. Žalobce ale pochází z Baku. Jeho vycestování neodporuje ani mezinárodním závazkům.

III. Žaloba

8. Žalobce namítá, že žalovaný nesprávně vyhodnotil splnění podmínek pro udělení azylu. Nedostatečně zjistil skutkový stav a poté z něj vyvodil nesprávný závěr, že mu nehrozí pronásledování. Rozhodnutí žalovaného je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.
9. Žalovaný neoznačil žalobce za nevěrohodného. Měl proto z jeho výpovědi vycházet. Žalobce přitom uváděl důvody, které mají relevanci z pohledu § 12 písm. a) i písm. b) zákona o azylu. Je zřejmé, že státní orgány mu kvůli jeho účasti na demonstraci přisuzují protivládní názor. Žalovaný nedostatečně vyhodnotil hrozbu budoucího pronásledování žalobce. Odůvodnění o neudělení azylu žalovaný neopírá o žádné informace o zemi původu.
10. Žalobce také uváděl, že se obává politicky motivovaného zatčení či uvěznění. V této souvislosti mu hrozí vážná újma v podobě špatného zacházení. Zprávy o Ázerbájdžánu totiž dokumentují, že používání mučení či jiných forem špatného zacházení je vůči zadrženým osobám běžné. Rovněž při posuzování podmínek udělení doplňkové ochrany žalovaný nevychází prakticky ze žádných informací o zemi původu. Není pravdou, že žalobce opustil zemi z ekonomických důvodů, ani to, že nebyl cílem adresného zájmu státních orgánů. Policie žalobce vyslýchala, poté mu vyhrožovala a kontaktovala jeho matku i zaměstnavatele.
11. Jako důkaz žalobce navrhl video, které zachycuje projev ázerbájdžánského prezidenta, jak se nepřátelsky vyjadřuje o občanech žijících v zahraničí a vyhrožuje jim.

IV. Vyjádření žalovaného k žalobě

12. Žalovaný rozhodnutí o neudělení azylu odůvodnil dostatečně. Jedna návštěva policie u žalobce doma nezakládá pronásledování. Sám žalobce navíc přiznal, že její důvod nezná. I pokud by skutečně souvisela s demonstrací, nelze z toho dovodit, že by žalobci něco hrozilo. Demonstrace se žalobce účastnil v lednu. Do svého vycestování žádné problémy neměl. Vycestoval bez potíží. Policie jeho matku navštívila pouze jednou. Obavy žalobce jsou proto neodůvodněné.

V. Jednání

13. Dne 7. 4. 2021 se před krajským soudem konalo jednání ve věci. Žalobce i žalovaný odkázali na svá písemná podání. Krajský soud poté zrekapituloval obsah spisu včetně spisu správního, z něž vypíchl obsah protokolu o pohovoru se žalobcem a obsah informace MZV, podle které (souhrnně řečeno) navrátilcům do Ázerbájdžánu, kteří požádali v jiné zemi o mezinárodní ochranu, nehrozí pouze z tohoto důvodu represe či jiný právní postih. Čelí maximálně problémům při shánění práce. Následně krajský přistoupil k provedení důkazu obsahem CD, které k žalobě přiložil a k důkazu navrhl žalobce. Na dvou videích, která přetlumočil přítomný tlumočník, ázerbájdžánský prezident vyjadřuje svůj negativní vztah vůči „páté koloně“ v zahraničí, tj. obecně protivládním silám podporovaným právě Ázerbájdžánci žijícími mimo svou vlast.

Po závěrečných návrzích účastníků a krátkém přerušení krajský soud vyhlásil rozsudek.

VI. Posouzení věci krajským soudem

14. Žaloba splňuje podmínky své přípustnosti. Podala ji oprávněná osoba (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní; „s. ř. s.“), ve lhůtě podle § 32 odst. 1 zákona o azylu. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů podle skutkového a právního stavu zjištěného s přihlédnutím k čl. 46 odst. 3 směrnice č. 2013/32/EU („procedurální směrnice“).
15. V průběhu řízení před krajským soudem došlo ke změně ve složení soudu. Samosoudkyni, které byla věc původně přidělena, ke dni 31. 12. 2020 zanikla funkce soudkyně z důvodů podle § 94 písm. a) zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích. V souladu s platným rozvrhem práce krajského soudu pro rok 2021 byla tato věc přidělena novému samosoudci. Účastníci řízení měli možnost namítnout jeho podjatost při jednání, ale neučinili tak.
16. Žaloba *není důvodná*.
17. Podle § 12 zákona o azylu se cizinci udělí azyl, (a) je-li pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo (b) má odůvodněný strach z pronásledování (mimo jiné) pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má.
18. V obecné rovině lze žalobci dát za pravdu v tom, že i jednorázová účast na demonstraci je uplatňováním politických práv, resp. svědčí o zastávání určitých politických názorů (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2014, č. j. 5 Azs 20/2014-44, nebo rozsudek ze dne 26. 2. 2020, č. j. 10 Azs 278/2019-57). Důvodem neudělení azylu žalobci však bylo to, že žalovaný neshledal existenci odůvodněného strachu z pronásledování. S tímto závěrem krajský soud souhlasí. Ze skutečností, které žalobce uváděl v rámci pohovoru, nevyplývá, že by v jeho případě existovala přiměřená pravděpodobnost, že by po svém návratu do vlasti měl čelit pronásledování, protože se účastnil jedné protivládní demonstrace.
19. Obavy žalobce vyplývají hlavně z toho, že jej údajně měla u něj doma hledat policie. Žalobce vypověděl, že policisté věděli o jeho pobytu v zahraničí. Zároveň přiznal, že neví, co bylo důvodem jejich návštěvy. Žalobce sice namítá, že jeho odpověď ohledně toho, že neví, proč jej policie hledala, souvisela s otázkou, proč jej hledala, pokud věděla, že je v zahraničí, nikoliv s otázkou, jaký vůbec byl důvod jejich návštěvy u žalobce doma. Z protokolu o pohovoru je však jasné, že žalobce přiznal, že nezná důvod policejní návštěvy. Na otázku „...co chtěli ti policisté řešit s vaší osobou, když šli k vám domů?“ žalobce odpověděl: „Já to vlastně nevím. Matka mi to neřekla. Domnívám se ale, že to možná bylo něco s tím mítinkem výše“. Lze proto dát za pravdu žalovanému, že důvod návštěvy policie u žalobce doma, zůstal neobjasněný. To, že by měla souviset s účastí žalobce na protivládní demonstraci, je skutečně pouhou spekulací žalobce. Nepravděpodobnosti tohoto scénáře nasvědčuje to, že žalobce se předmětné demonstrace zúčastnil v lednu 2019, ale policie jej měla navštívit až v říjnu 2019. Do té doby s policií žádné problémy neměl. Sice jej jednou předvolala na výslech, ale tato skutečnost pak neměla žádnou další negativní dohru. Samotné předvolání na výslech přitom nelze považovat za pronásledování. Lze proto souhlasit se žalovaným,

že žalobce nebyl v zemi původu pronásledován. A pokud jde o hrozbu budoucího pronásledování, té nic nenasvědčuje.

20. I pokud by krajský soud připustil možnost, že žalobce policie skutečně hledala a že důvodem její návštěvy skutečně byla jeho předchozí účast na demonstraci, pak to samo o sobě nezakládá důvod pro udělení azylu (obdobně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2006, č. j. 3 Azs 442/2004-61, ve kterém soud dovodil, že „tvrzenou skutečnost, že manžela v místě bydliště bez uvedení důvodu hledali policisté, rovněž nelze bez dalšího považovat za skutečnost objektivně zakládající odůvodněný strach z pronásledování pro zastávání určitých politických názorů [...], tak jak má na mysli § 12 zákona o azylu“.
21. Pokud žalobce nezná důvod údajného zájmu policie o jeho osobu a v souvislosti s jedinou demonstrací, které se účastnil, po dobu několika měsíců žádné vážné problémy neměl, je zcela nepravděpodobné, že by státní moc měla zájem na tom, aby jej za tento ojedinělý projev politického názoru určitým způsobem postihovala. Projev jeho politického názoru totiž nebyl natolik intenzivní, aby založil přiměřenou pravděpodobnost, že bude ve vlasti čelit negativnímu jednání ze strany státních složek. Obavy žalobce z uvěznění nelze v kontextu výše uvedených skutečností považovat za opodstatněné. Důvody, které žalovaného vedly k rozhodnutí neudělit žalobci azyl, postačují. Rozhodnutí žalovaného nelze považovat za nepřezkoumatelné.
22. Je pravdou, že z podkladů, které žalovaný shromažďoval, se žádný nevěnuje svobodě projevu či svobodě shromažďování a otázce hrozícího postihu v souvislosti s výkonem těchto práv. Nicméně rozsah, v jakém má žalovaný povinnost shromažďovat informace o zemi původu, se odvíjí především od obsahu sdělení samotného žadatele. V rámci azylového řízení totiž existují dvě základní povinnosti – břemeno tvrzení a břemeno důkazní. Zatímco důkazní břemeno může v některých případech nést i správní orgán, povinnost tvrzení leží vždy na žadateli o azyl (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2005, č. j. 4 Azs 151/2005-86). Pokud tedy žalobce v rámci pohovoru neuvedl skutečnosti, které by nasvědčovali hrozbě možného pronásledování v souvislosti s účastí na demonstraci, neměl žalovaný povinnost shromažďovat bližší informace o tom, zda a jak se v Ázerbájdžánu postihuje výkon svobody shromažďování.
23. To platí i ve vztahu k hrozbě mučení, kterou žalobce vyzdvihuje v žalobě. V pohovoru neuváděl, že by se obával možného špatného zacházení. A jak uvedl krajský soud výše, obava žalobce ze zatčení je neopodstatněná. Námitka, že žalovaný nesprávně vyhodnotil podmínky pro udělení doplňkové ochrany žalobci, je tedy také nedůvodná.
24. Žalovaný tedy postupoval v souladu se zákonem, pokud žalobci neudělil mezinárodní ochranu. Skutkový stav zjistil dostatečně a následně jej správně vyhodnotil podle příslušných ustanovení zákona o azylu. Své rozhodnutí zároveň patřičně odůvodnil. Krajský soud s tímto zdůvodněním souhlasí. Žalobce nesplňuje podmínky pro udělení žádné z forem mezinárodní ochrany.
25. Na tom nic nemění ani provedené dokazování. Byť ázerbájdžánský prezident ve svých projevech vyjádřil své negativní vnímání Ázerbájdžánců, kteří se v zahraničí vymezují proti jeho režimu, neznamená to, že by tato jeho slova měla konkrétní projevy v praxi. O tom svědčí i obsah zprávy MZV, podle které neúspěšní žadatelé o mezinárodní ochranu nečelí po návratu od Ázerbájdžánu represím či jiným právním postihům.

VII. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

26. Krajský soud posoudil žalobní námitky jako nedůvodné. Proto žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
27. Neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly (§ 60 s. ř. s.). O tlumočném soud rozhodne samostatným usnesením po vyčíslení nákladů tlumočnickem.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. Pokud kasační stížnost proti tomuto rozsudku nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele, Nejvyšší správní soud ji odmítne pro nepřijatelnost. V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 7. dubna 2021

Martin Kopa, v. r.
samosoudce